

XVIII. Musiikkilautakunta.

Musiikkilautakunnan vuodelta 1922 laatima kertomus toiminnastaan oli seuraavansisältöinen:

Musiikkilautakunnan kokoonpano. Vuonna 1922 kuului musiikkilautakuntaan yliarkkitehti H. Lindberg puheenjohtajana, professori E. Melartin varapuheenjohtajana, filosofiantohtori H. Ramsay, kirjaltaja V. Mikkola ja toimittaja R. Swentorzetski.

Vuoden varrella kokoontui musiikkilautakunta 10 kertaa, ja oli käsiteltyjen asioiden lukumäärä kaikkiaan 77, joiden lisäksi tulevat ne toimenpiteet, joihin lautakunnan puheenjohtaja lautakunnan valtuuttamana oli ryhtynyt.

Kaupunginorkesterin toiminta oli pääasiassa entisen ohjelman mukainen. Sen jäsenmäärä oli 68 ja johtajana toimi professori R. Kajanus.

Vuoden varrella järjestettiin 16 varsinaista sinfoniakonserttia, 33 kansansinfonia- ja kansankonserttia ja 1 ylimääräinen konsertti, jota paitsi orkesteri avusti useassa oopperanäytännössä, 54:ssä teatterinäytännössä sekä 20:ssä sävellys- ja muussa konsertissa.

Edellämainituissa konserteissa esiintyivät seuraavat solistit: herrat E. Bäckman (laulu), M. Orlando (huilu), O. Fohström (sello), H. Lindberg (laulu), W. Kempff (piano), Y. Selin (sello), C. Taucher (laulu), G. Mariani (viulu), L. Laurila (viulu), I. Hannikainen ja W. Petzet (piano), P. Tscherkasky (viulu), J. Szigeti (piano), F. Günther (harppu), L. Zwegyberg (sello), E. Linko (piano), V. Sola (laulu) ja Y. Somersalmi (laulu) sekä allamainitut naiset: O. Siikaniemi (laulu), H. Lilius (viulu), A. Ahlman (laulu), A. Wahlman (piano), I. Liljebad (laulu), I. von Pfaler (laulu), N. Radisse (piano), S. Ström (laulu), E. von Weymarn (laulu), K. Branzell (laulu), A. Ripper (piano), M. Mörner (laulu), S. Seiderer (laulu), D. Andstén-Gorschelnik (laulu), A. Kuula (laulu) ja Ph. Sjöström (laulu); minkä lisäksi Svenska Oratorieförening'in naiskuoro esiintyi.

Vuoden varrella järjestetyistä 16 varsinaisesta sinfoniakonsertista johti 11 konserttia professori R. Kajanus, herrojen K. Ekmanin ja L. Funtekin johtaessa kukin kahta konserttia, minkä lisäksi professori Kajanus ja herra L. Ikonen yhdessä sinfoniakonsertissa johtivat kukin osan ohjelmaa.

Sinfoniakonserteissa esitettiin seuraavat sävellykset: Sibelius: Suite mignonne; Valse lyrique; Sinfonia n:o 4 a-moll; Sinfonia n:o 5 ess-dur; »Luonnotar» (Kalevala) laulu ja orkesteri; Palmgren: pianokonsertti n:o 3; Ikonen: Sinfonia n:o 2 d-moll; Gluck: Alkusoitto oopp. Alceste; Kallinnikow: Sinfonia n:o 1 g-moll; Mozart: Sinfonia ess-dur; Bach: Kreutzstab-Kantate (yksinlaulu); Beethoven: Alkusoitto Collinin murhenäytännöstä »Coriolan»; Konsertti ess-dur pianolle ja orkesterille; Alkusoitto oopp. »Fidelio»; Sinfonia n:o 5; Händel: Concerto grosso b-dur; Saint-Saëns: Preludio Louis Gallet'in uskon-

nollisesta runosta *Le Déluge* (Vedenpaisumus); Sinfonia n:o 2 a-moll; Konsertti sellolle ja orkesterille, *Dance macabre*; Schumann: Sinfonia n:o 1 b-dur; Konsertti pianolle ja orkesterille, a-moll; Sinfonia n:o 2; Berlioz: *Alkusoitto Carnaval romain*; Scherzo *La reine Mab*; Liszt: Sinfonia Danten *Divina Comediaan* (ynnä loppukuoro); Fritz Crome: 2 *Madonnalaulua*; Debussy: *Prélude à l'après-midi d'une faune*; Strauss: *Don Juan*; *Tod und Verklärung*, sinfoninen sävellys; Haydn: Konsertti sellolle ja orkesterille, d-dur; Konsertti viululle ja orkesterille d-dur; Brahms: Sinfonia n:o 4 c-moll; Sinfonia n:o 2 d-dur; Konsertti viululle ja orkesterille; Traagillinen alkusoitto; Rimsky-Korsakov: *Antar* sinfonia n:o 2; *Scherezade*, sinfoninen sviitti; Tschaikowsky: *Aaria oopp. Jeanne d'Arc*; Sinfonia n:o 6; P. Gram: *Avalon* (laulu); Ravel: *Rapsodie Espagnole*; Halvorsen: *Norjalainen rapsodia* n:o 2; Granville-Bantok: *Hebridean Symphony*; Puccini: *Aaria oopp. Bohème*; *Aaria oopp. Tosca* (laulu); Cherubini: *Alkusoitto oopp. Anacreon*; Menther-Tschaikowsky: *Unkarilaisia mustalaislauluja* pianolle ja orkesterille; Monte Verdi: *Il combattimento di Tancredi e Clorinda*; Marcello: *Aaria Didone kantaatista*; Dvorák: *Draamallinen alkusoitto* Husitska; César Franck: Sinfonia n:o 3; Sinfonia variatioita pianolle ja orkesterille; *Le Chasseur maudit*, sinfoninen sävellys; Bruckner: Sinfonia n:o 6 a-dur; Modest Moussorgsky: *Kuvia erästä näyttelystä*.

Konserttiyleisön lukuisuudesta mainittakoon, että sen lukumäärä sinfoniakonserteissa keskimäärin on noussut 530 henkilöön konserttia kohti (kaikkiaan 8,480 henkilöä), kansankonserteissa keskimäärin 429 henkilöön (kaikkiaan 14,127 henkilöä) sekä ylimääräisissä konserteissa kaikkiaan 889 henkilöön. Todeta voi siis, että verrattuna vastaaviin numeroihin vuodelta 1921 on sinfoniakonserttien yleisön lukumäärä jonkunverran lisääntynyt, jota vastoin kansankonsertteihin myytyjen pääsylippujen määrä on vähentynyt.

Taloudellinen tulos. Kaupunginorkesterin tulot olivat kalenterivuotena 1922 675,437: 69 markkaa, siitä tuloina omista konserteista 156,923: 55 markkaa sekä 518,514: 14 markkaa avustuksesta muissa tilaisuuksissa.

Menot olivat samana vuonna 1,911,490: 83 markkaa, joista palkkoja ja ikäkorotuksia 480,437: 28 markkaa, kalliinajanlisäyksiä 1,306,536: 58 markkaa, konserttikuluja 85,018 markkaa, nuotteja ja soittovälineitä 12,232: 78 markkaa, ilmoituksia 21,196: 34 markkaa sekä muita menoja 6,069: 85 markkaa.

Kuukausitilien tarkastus. Musiikkilautakunnan voimassa olevan johtosäännön mukaan on orkesterin taloudenhoitaja velvollinen kuukausittain, viimeistään seuraavan kuukauden 5 päivänä, musiikkilautakunnalle antamaan kaksin kappalein laaditun tilin siihen kuuluvine todisteineen sekä vahvistetun kaavakkeen mukaisen, tuloja ja menoja osoittavan taulukon. Kohta näiden asiakirjain saavuttua toimittivat lautakunnan puheenjohtaja ja sihteeri kunkin kuukauden alussa tilintarkastuksen, ja havaittiin näissä kuukausitarkastuksissa tilien aina olevan kunnossa ja kassan tila kirjain mukaiseksi. Kuukausitilit todisteineen on heti toimitettu rahatoimikonttoriin.

1923 vuoden budjettilaskelma. Lokakuun 3:ntena 1923 päivätyllä kirjelmällä lähetti musiikkilautakunta säädetyssä järjestyksessä rahatoimikamariin tulevaa vuotta varten laatimansa budjettilaskelman. Budjetin järjestelyssä hyväksyi kaupunginvaltuusto lautakunnan ehdotuksen pääasiassa.

Avustettujen sivistysyritysten valvonta. Musiikkilautakunnan toimena olevan kaupungin avustamain sivistysyritysten valvonnan järjesti ja tehtävät tässä suhteessa jakoi lautakunta jäsenten kesken kuten aikasemminkin.

Uusi vuokraustariffi. Orkesterin voimassaolevaan vuokraustariffiin tehtiin vuoden varrella erinäisiä muutoksia tariffin korottamiseksi vallitsevien olojen vaatimalla tavalla.

Ulkoilmakonsertit. Musiikkilautakunnan alotteesta ja ehdotuksesta myönsi kaupunginvaltuusto vuonna 1921 rahavaroja ulkoilmakonserttien järjestämiseen Pitkäsillan pohjoispuolella olevissa kaupunginosissa asuvaa yleisöä varten. Vuonna 1922 lautakunta niinikään ehdotti varojen myöntämistä samaan tarkoitukseen, ja asetti kaupunginvaltuusto 9,600 markan suuruisen määrärahan lautakunnan käytettäväksi. Tämä määräraha jaettiin musiikkilautakunnan toimesta siten, että musiikkimajuri A. Apostol'ille annettiin 4,800 markkaa ja »Helsingin työväenyhdistyksen torvisoittokunnalle» samansuuruinen erä. Kesäkuukausina suorittivat sitten sekä sotilassoittokunnat että mainittu työväensoittokunta ulkoilmasoittoa viidennen linjan varrella sijaitsevalla kaupungin musiikkilavalla.

Orkesterijäsenten palkkauskysymys. Palkkalautakunnan kiertokirjelmän johdosta, jossa johto- ja lautakuntia kehoitettiin tekemään ehdotuksia yhteismäärärahoista palkkaanauttivien toimihenkilöiden palkkaetujen saattamiseksi kaupunginvaltuuston kaupungin palveluksessa olevain virkailijoiden palkkaetuja koskevan kesäkuun 17 p:nä 1922 tekemän päätöksen mukaisiksi teki musiikkilautakunta kesäkuun 21 p:nä päivätyssä kirjelmässä palkkalautakunnalle ehdotuksen, että kaupunginorkesterin jäsenet luettaisiin niihin palkkaluokkiin, joissa pohjapalkka ainakin suurin piirtein vastasi eri orkesterijäsenille sinä aikana tulevaa todellista palkkaa, minkä ohessa musiikkilautakunta, katsoen tarpeelliseksi edelleenkin säilyttää jäsenten luokittelemisen esitti sellaisen muutoksen tässä suhteessa tehtäväksi, että eroitus, mikäli se koskee palkkaetuja, vanhempain ja nuorempain soittajien välillä poistettaisiin.

Sittenkun kysymystä uudelleen perinpohjaisesti ja erinäisiä kertoja oli harkittu, lähetti lautakunta marraskuun 10 p:nä uuden lausunnon palkkalautakunnalle, ja päätti lautakunta silloin peruuttaa kesäkuussa tekemänsä ehdotuksen eroituksen poistamisesta palkkaetuihin nähden vanhempien ja nuorempien soittajien välillä ja ehdotti samalla, että orkesterijäsenet luettaisiin seuraaviin luokkiin, jotka ovat voimassa yhteismäärärahasta palkkaa nauttiviin toimihenkilöihin nähden, nimittäin: solistit 19 palkkaluokkaan, eri äänten johtaja 18 ja vanhemmat soittajat 17 palkkaluokkaan, jota vastoin nuoremmat soittajat luettaisiin 16 ja kokelaat 15 palkkaluokkaan.

Tämä musiikkilautakunnan ehdotus hyväksyttiin sittemmin.